

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в.о. директора

Запорізької загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів № 92

Запорізької міської ради

Запорізької області

" ____ " _____ 2018 № ____

ПОГОДЖЕНО

Засідання педагогічної ради

Запорізької загальноосвітньої

школи № 92

Протокол № ____ від " ____ " _____ 2018

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Запорізької загальноосвітньої школи
І-ІІІ ступенів № 92
Запорізької міської ради
Запорізької області
на 2018-2019 навчальний рік

2018

План

1. Вступ.

- 1.1. Загальні положення Освітньої програми Запорізької загальноосвітньої школи I-III ступеня № 92
- 1.2. Перелік і зміст освітніх галузей і предметів
- 1.3. Інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти
- 1.4. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання

2. Розділ I. Освітня програма ЗЗОШ № 92 I ступеня

- 2.1. Програма 1 Освітня програма ЗЗОШ № 92 I ступеня за Державним стандартом початкової освіти 2018 року (Нова українська школа).
Освітня програма ЗЗОШ № 92 I ступеня за Державним стандартом початкової освіти 2018 року для дітей 1 класів (Нова українська школа) із затримкою психічного розвитку.
- 2.2. Програма 2. Освітня програма ЗЗОШ № 92 I ступеня за Державним стандартом початкової освіти 2011 року.
Освітня програма ЗЗОШ № 92I ступеня за Державним стандартом початкової освіти 2018 року для дітей 2-4 класів із затримкою психічного розвитку.

3. Розділ II. Освітня програма ЗЗОШ № 92 II ступеня

4. Розділ III. Освітня програма ЗЗОШ № 92 III ступеня

5. Розділ IV. Навчальний план Запорізької загальноосвітньої школи I – III ступенів № 92 Запорізької міської ради Запорізької області на 2018-2019 н.р.

6. Розділ V. Програмне забезпечення до освітньої програми Запорізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 92 Запорізької міської ради Запорізької області

ВСТУП

1.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Запорізька загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів № 92 Запорізької міської ради Запорізької області здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», інших законодавчих актів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, власним статутом.

Запорізька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 92 Запорізької міської ради Запорізької області здійснює свою діяльність згідно статуту, затвердженого наказом департаменту освіти і науки Запорізької міської ради від 28.11.2016 № 752р.

Місія закладу: створення сприятливого освітньо-виховного простору з метою забезпечення якісної освітньої підготовки та всебічного розвитку здорової і самодостатньої особистості, здатної до творчої діяльності, саморозвитку та самореалізації.

Головною метою закладу є забезпечення реалізації права громадян відповідної адміністративної території на здобуття загальної середньої освіти.

Головними завданнями Запорізької загальноосвітньої школи І - ІІІ ступенів № 92 є:

- виховання громадянина України;
- забезпечення здобуття учнями освіти на рівні не нижче вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка до подальшої освіти, трудової діяльності;
- виховання у підлітків любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу, а також цінностей інших націй і народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;
- формування у учнів основних норм загальнолюдської моралі;
- формування особистості учнів, розвиток їх здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування

гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- створення умов для соціальної адаптації, подальшої інтеграції в суспільство дітей з особливими освітніми потребами.

Призначення Освітньої програми Запорізької загальноосвітньої школи І - ІІІ ступенів № 92 – всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадської активності, формування в учнів компетентностей, визначених Законом України "Про освіту".

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;

очікувані результати навчання учнів;

зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

рекомендовані форми організації освітнього процесу;

інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітня програма Запорізької загальноосвітньої школи І - ІІІ ступенів № 92 розроблена на 1 рік (2018 – 2019 н.р.), що відповідає тривалості освоєння освіти І ступеня в умовах переходу на Державний стандарт початкової освіти 2018 року та підготовки умов для впровадження Державного стандарту Нової української школи на етапі базової загальної середньої освіти.

Відповідно до п.8 статті 15 Закону України «Про загальну середню освіту» на підставі освітньої програми у закладі на кожний навчальний рік складається та затверджується індивідуальний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу у кожному класі відповідно до мережі школи кожного ступеню навчання. Навчальний план на 2018-2019 н.р. представлено в ІV розділі програми. Програмне забезпечення інваріативної та варіативної частини на 2018-2019 навчальний рік представлено в розділі V.

Індивідуальний навчальний план Запорізької загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 92 Запорізької міської ради Запорізької області розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту»,
- постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», який набирає чинності з 1 вересня 2018 року для здобувачів, що навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», яка чинна до 1 вересня 2021 року для здобувачів, що навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», яка чинна до 1 вересня 2026 року для здобувачів, що навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», яка чинна до 1 вересня 2019 року для здобувачів, що навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти;
- наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів»;
- наказу МОН України від 20 квітня 2018 року № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня»;
- на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.
- наказу МОН України від 26.07.2018 № 814 «Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами»
- листа МОН України від 06.08.2018 № 1/9-485 «Організаційно-методичні засади освітнього процесу у спеціалізованих закладах освіти у 2018-2019 навчальному році»;
- наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня".
- наказу МОН України від 20.04.2018 № 406 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня";
- наказу МОН України від 20.04.2018 № 408 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня";

- наказу МОН України від 13.03.2017 № 369 «Про затвердження Положення про екстернат у загальноосвітніх навчальних закладах»;

- наказу МОН України від 12.01.2016 № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах».

Запорізька загальноосвітня школа I –III ступенів № 92 згідно статуту - це навчальний заклад I – III ступенів.

Кількість класів в 2018-2019 н.р.: 1-4 кл. – 12; 5-9 кл. – 10; 10-11 кл. – 2.

Кількість учнів в 2018-2019 н.р.: 1-4 кл. – ___ ; 5-9 кл. – ___ ; 10-11 кл. – ___ .

Заняття в закладі в 2018-2019 н.р. проводяться в одну зміну, тривалість уроків в 1-их класах – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин, 5-11 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв у 1-х класах – по 15 хвилин; у 2 – 11-х класах – по 10 хвилин, після 2 і 3 уроків – по 20 хвилин.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр - з 1 вересня по ___ грудня, II семестр - з ___ січня та закінчується у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом. Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули: орієнтовно осінні з ___ жовтня до ___ листопада, зимові з ___ грудня до ___ січня, весняні з ___ березня до ___ квітня.

Закінчується навчальний рік проведенням річного оцінювання навчальних досягнень учнів усіх класів та державної підсумкової атестації випускників початкової, базової і старшої школи.

Відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2014 року № 1547, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 року за № 157/26602, учні 4, 9 та 11 (12) класів складають державну підсумкову атестацію. Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення визначає Міністерство освіти і науки України.

1.2. ПЕРЕЛІК І ЗМІСТ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ І ПРЕДМЕТІВ

Інваріантна складова навчального плану сформована відповідно до Типових освітніх програм I-III ступенів.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової,
- запровадження факультативів, курсів за вибором,
- індивідуальні заняття та консультації.

У 2-4 класах з метою формування підприємливості та фінансової грамотності, розвитку критичного мислення та правової освіти учнів введено курс "Початки економіки", «Логіка», «Права дитини».

У 5 – 9 класах з метою досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти,

створення оптимальних умов для професійного самовизначення та подальшої самореалізації учнів, забезпечення можливостей самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу, враховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів, варіативна складова навчального плану школи II ступеню освіти визначається наступним чином:

- на формування ключової компетентності підприємливості і фінансової грамотності, з метою розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння практичних аспектів фінансових питань введено додатково 0,5 годин курсу за вибором «Родинні фінанси» в 5-х класах, додатково 1 година курсу за вибором «Фінансово грамотний споживач» в 6-х класах, додатково 1 година курсу за вибором «Фінансова культура» в 7-х класах, додатково 1 година курсу за вибором «Прикладні фінанси» в 8-их класах, додатково 1 година курсу за вибором «Економіка і фінанси» в 9-их класах.
- на формування основних компетентностей у природничих науках і технологіях, підготовку учнів до навчання за біолого-географічним профілем у школі III ступеня, введено до варіативної частини навчального плану 8-9 класів такі факультативи та курси за вибором : «Основи топографічних знань» (1 година), «Розв'язування географічних задач» (0,5 години), «Практична екологія» (0,5 години).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень для школи III ступеня окреслено у навчальних планах, складених для 10-го класу відповідно до таблиці 2 Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня", для 11-го класу відповідно до таблиці 16 Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 406 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня".

Навчання в 10 класі організовано за біолого-географічним профілем, який входить до природничо-математичного напрямку профільного навчання старшокласників. Школа обрала відповідний профіль відповідно до вимог батьківської та учнівської громадськості та з метою диференціації навчання у старшій школі, забезпечення більш глибокої підготовки старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до якої у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

Для підсилення вивчення профільного курсу біології у 10 класі введено курси за вибором: «Основи цитології» (0,5 години), «Фізіологія людини» (0,5 години), «Екологія людини» (1 година).

Учні 11 класу навчаються за економічним профілем відповідно до потреб учнів, запитів батьківської громадськості, кадрового та матеріально-технічного забезпечення, за рахунок використання годин варіативної складової.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- предмети інваріантної складової, що вивчаються на рівні стандарту;
- предмети, які є профільними, вивчаються поглиблено та мають орієнтацію змісту на майбутню професію: географія (п'ять годин) та економіка (три години);
- предмети варіативної частини «Політична географія» (0,5 години), «Загальна географія» (1 година);
- з метою якісної підготовки до ДПА у формі ЗНО до варіативної частини введено факультативи «Практикум синтаксису української мови» (0,5 години), «Орфографічний практикум» (0,5 години).

Вивчення регіональних курсів «Історія рідного краю», «Екологія рідного краю» в 11-му класі буде забезпечено шляхом засвоєння учнями змісту навчального матеріалу регіональних курсів у ході викладання базових предметів учнів старшої профільної школи на організацію індивідуальної та групової роботи з окремих предметів («Історія рідного краю» - в курсі «Історія України», «Екологія рідного краю» - в курсах "Біологія").

Предмети, на які виділено не цілу кількість годин, викладаються протягом всього навчального року рівномірно.

1.3. ІНСТРУМЕНТИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають відповідну освіту та кваліфікацію, відповідно до спеціальності.

Аналіз якісного складу педагогічних працівників ЗЗОШ № 92:

Всього педагогів	Спеціаліст (повна вища)	II кат.	I кат.	Вища категорія	Старший вчитель	Вчитель-методист	Практичний психолог	Логопед
47	12	9	7	19	11	2	1	1

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності передбачає наявність:

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- навчально-методичних комплексів з окремих галузей;
- демонстраційних, роздаткових та дидактичних матеріалів;
- методичних посібників для вчителів;
- фахових періодичних видань;

- методичних матеріалів для проведення державної підсумкової атестації здобувачів освіти.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності включає навчальні класи та ігрові кімнати для учнів початкових класів з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказі МОН України від 13.02.2018 № 137 «Про затвердження Примірного переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для навчальних кабінетів початкової школи», а саме: комп'ютерне обладнання, прилади і пристосування, меблі, друковані засоби навчання, інструменти та інвентар, моделі та муляжі, обладнання загального призначення тощо. У кожній класній кімнаті передбачені шафи для роздягання, на поверхах - санвузли. Для учнів 1 класів обладнана спальна кімната.

Для учнів школи II-III ступенів у наявності навчальні кабінети з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказах МОН України.

Матеріально – технічна база закладу дозволяє в повному обсязі виконувати вимоги програм поглибленого вивчення предметів індивідуального навчального плану. Функціонують обладнані мультимедійними комплексами кабінети, 2 кабінети інформатики, спеціалізовані кабінети (фізика, хімія, біологія). У кабінетах інформатики, української мови, географії встановлено інтерактивні дошки, в усіх навчальних кабінетах є комп'ютери з доступом в Internet через високошвидкісний канал, забезпечено доступ до мережі Internet за технологією WiFi.

До послуг учнів та вчителів бібліотека з достатнім фондом підручників та навчальної літератури.

Соціально-побутова інфраструктура передбачає наявність у закладі медичного пункту, харчоблоку, актової зали, спортивної зали, спортивного майданчику, кабінету практичного психолога, логопеда.

Якість проведення навчальних занять забезпечується:

1) впровадженням діяльнісного та інтегрованого підходів до організації освітнього процесу;

2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;

3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;

4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

1.4. *МОНІТОРИНГ ДОСЯГНЕННЯ УЧНЯМИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ*

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Оцінювання навчальних досягнень учнів I ступеня здійснюється вербально: у 1-2 класах з предметів інваріантної складової: «Інформатика», «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», інтегрованого курсу «Мистецтво», «Основи здоров'я», «Фізична культура», «Я у світі» та «Трудове навчання»; а також, з усіх предметів варіативної складової. За рішенням педагогічної ради навчального закладу може надаватися бальна характеристика знань, умінь і навичок учнів з 2 класу.

При вербальному оцінюванні використовуються як усні, так і письмові оцінки судження, які характеризують процес навчання і відображають кількісний і якісний його результати: ступінь засвоєння знань і вмінь з навчальних предметів та характеристику особистісного розвитку учнів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12-бальною шкалою: з предметів інваріантної складової освітніх галузей: «Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)», «Математика», «Природознавство».

У початковій школі застосовують поточний і підсумковий види контролю, які здійснюють шляхом поточної перевірки та поточного оцінювання й відповідно шляхом підсумкової перевірки та підсумкового оцінювання. Підсумкове оцінювання здійснюється за темою, семестр, рік.

Державна підсумкова атестація (4 класи) здійснюється з метою моніторингу якості освіти.

Оцінювання учнів II-III ступенів проводиться за 12-бальною системою, застосовують поточний і підсумковий види контролю, які здійснюють шляхом поточної перевірки та поточного оцінювання й відповідно шляхом підсумкової

перевірки та підсумкового оцінювання. Підсумкове оцінювання здійснюється за тему, семестр, рік. Учні 9 класу здають державну підсумкову атестацію відповідно до наказів МОН України, учні 11 класу – ДПА у формі ЗНО. Державна підсумкова атестація здійснюється з метою моніторингу якості освіти.

На основі Освітньої програми адміністрація школи щорічно складає та затверджує індивідуальний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Програми інваріативної та варіативної частини на 2018-2019 навчальний рік представлені у розділі V «Програмне забезпечення до освітньої програми Запорізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 92 Запорізької міської ради Запорізької області».

Розділ I
Освітня програма
ЗЗОШ № 92 I ступеня

Загальні положення

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти І ступеня (початкова освіта) розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту»,
- постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», який набирає чинності з 1 вересня 2018 року для здобувачів, що навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», яка чинна до 1 вересня 2021 року для здобувачів, що навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів»;
- наказу МОН України від 20 квітня 2018 року № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня»;
- на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я;
- наказу МОН України від 26.07.2018 № 814 «Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами»
- листа МОН України від 06.08.2018 № 1/9-485 «Організаційно-методичні засади освітнього процесу у спеціалізованих закладах освіти у 2018-2019 навчальному році».

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Мета діяльності школи І ступеню закладу: забезпечення об'єднаного спільними цілями педагогічного впливу на формування особистості кожної дитини від 6 до 10 років з максимальним урахуванням її актуальних можливостей і потреб найближчого розвитку, збереження фізичного і емоційного благополуччя.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу – 23 години на тиждень (805 годин/навч.рік); 2-4 класів – 2695 годин/навч. рік: 2 класи – 25 годин на тиждень (875 годин/ навч.рік); 3 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік); 4 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік).

З метою отримання загальної середньої освіти дітьми з особливими освітніми потребами у школі організована робота класів ЗПР та класу з інклюзивною освітою. Класи для дітей із затримкою психічного розвитку - 1-В, 2-В, 4-В клас, у 3-В класі з інклюзивною освітою навчається 1 дитина.

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для кожного предмета.

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів. Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування можуть запроваджуватись додаткові освітні послуги за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» та від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Програма 1

Освітня програма закладу загальної середньої освіти І ступеня за Державним стандартом початкової освіти 2018 року для учнів 1-х класів (Нова українська школа)

І. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість

забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

II. Загальний обсяг навчального навантаження

Типовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з мовою відповідного корінного народу або національної меншини
(за програмою під керівництвом Савченко О.Я.)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік				
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	разом
Інваріантний складник					
Мовно-літературна, у тому числі:	385	385	385	385	1540
українська мова та література	175	175	210	210	
мова та література відповідного корінного народу або національної меншини та іншомовна освіта**	210	210	175	175	
Математична	140	140	140	140	560
Природнича	105	175	175	175	630
Соціальна і здоров'язбережувальна					
Громадянська та історична					
Технологічна					
Інформатична					
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна*	105	105	105	105	420
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			35	35	70
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без	805	875	910	910	3500

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік				
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	разом
урахування поділу на групи)					
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти	20/700	22/770	23/805	23/805	88/3080

III. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення

Мовно-літературна галузь з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти» (російська мова) «Українська мова», «Іноземна мова» (англійська);

Математична освітня галузь реалізується через однойменний предмет – «Математика».

Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна освітні галузі реалізуються через інтегрований предмет «Я досліджую світ» (1 клас).

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології» (1 класи).

Інформатична освітня галузь починає реалізуватися з 2-го класу через предмет «Інформатика».

Мистецька освітня галузь реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Фізкультурна освітня галузь реалізується окремим предметом «Фізична культура».

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень та варіативної складової окреслено у навчальних планах освітнього закладу (розділ IV).

IV. Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти, визначені відповідним Державним стандартом загальної початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма формує у здобувачів освіти такі *ключові компетентності*:

- 1) вільне володіння державною мовою;
- 2) здатність спілкуватися іноземними мовами;
- 3) математична компетентність;

- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
 - 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо);
 - 6) екологічна компетентність;
 - 7) інформаційно-комунікаційна компетентність;
 - 8) навчання впродовж життя;
 - 9) громадянські та соціальні компетентності;
 - 10) культурна компетентність;
 - 11) підприємливість та фінансова грамотність
- а також, *наскрізні уміння*: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

V. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час.

Програма 2

Освітня програма закладу загальної середньої освіти І ступеня за Державним стандартом початкової освіти 2018 року для дітей 1 класів (Нова українська школа) із затримкою психічного розвитку

I. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

II. Загальний обсяг навчального навантаження

Типовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів (класів) загальної середньої освіти з навчанням мовою відповідного корінного народу або національної меншини

(наказ МОН від 26.07.2018 № 814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної

середньої освіти для дітей з особливими освітніми програмами,
додаток 6)

III. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення

Мовно-літературна галузь з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти» (російська мова) «Українська мова», «Іноземна мова» (англійська);

Математична освітня галузь реалізується через однойменний предмет – «Математика».

Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна освітні галузі реалізуються через інтегрований предмет «Я досліджую світ» (1 клас).

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології» (1 класи).

Інформатична освітня галузь починає реалізуватися з 2-го класу через предмет «Інформатика».

Мистецька освітня галузь реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Фізкультурна освітня галузь реалізується окремим предметом «Фізична культура».

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень та варіативної складової окреслено у навчальних планах освітнього закладу (розділ IV).

IV. Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти, визначені відповідним Державним стандартом загальної початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма формує у здобувачів освіти такі *ключові компетентності*:

- 1) вільне володіння державною мовою;
- 2) здатність спілкуватися іноземними мовами;
- 3) математична компетентність;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо);

- 6) екологічна компетентність;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність;
- 8) навчання впродовж життя;
- 9) громадянські та соціальні компетентності;
- 10) культурна компетентність;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність

- а також, *наскрізні уміння*: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Програма 3

Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня за Державним стандартом початкової загальної освіти 2011 року для учнів 2-4 класів

I. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

II. Загальний обсяг навчального навантаження

Відповідно до запиту батьківської громадськості передбачено варіант навчального плану початкової школи для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання, з вивченням російської мови.

Таблиця 3
до Типової освітньої програми
(наказ МОН України від
20.04.2018 № 407)

Навчальний план
початкової школи з вивченням мови корінного народу, національної меншини

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Мова навчання	6	5	5	22
	Українська мова	3	4	4	14
	Іноземна мова	2	2	2	7
Математика	Математика	4	4	4	16
Природознавство	Природознавство	2	2	2	8
Суспільствознавство	Я у світі		1	1	2
Мистецтво	Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	1	1	4

Технології	Трудове навчання	1	1	1	4
	Інформатика	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	4
	Фізична культура**	3	3	3	12
Усього		21+3	22+3	22+3	84+12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	26	26	100

III. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

2 клас – «Українська мова», «Літературне читання», «Російська мова», «Іноземна мова» (англійська);

3 клас – «Українська мова», «Літературне читання» «Російська мова» «Іноземна мова» (англійська);

4 клас – «Українська мова», «Літературне читання» «Російська мова» «Іноземна мова» (англійська).

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

IV. Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти, визначені відповідним Державним стандартом загальної початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма формує у здобувачів освіти такі *ключові компетентності*:

- 1) вільне володіння державною мовою;
- 2) здатність спілкуватися іноземними мовами;
- 3) математична компетентність;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо);
- 6) екологічна компетентність;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність;
- 8) навчання впродовж життя;
- 9) громадянські та соціальні компетентності;
- 10) культурна компетентність;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність

- а також, *наскрізні уміння*: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

V. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державних стандартів та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Програма 4

Освітня програма закладу загальної середньої освіти І ступеня за Державним стандартом початкової освіти 2018 року для дітей 2-4 класів із затримкою психічного розвитку

I. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

II. Загальний обсяг навчального навантаження

Відповідно до запиту батьківської громадськості передбачено варіант навчального плану початкової школи для спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою корінного народу (**наказ МОН України від 25.06.2018 № 693, таблиця 11**).

III. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

2 клас – «Українська мова», «Літературне читання», «Російська мова», «Іноземна мова» (англійська);

3 клас – «Українська мова», «Літературне читання» «Російська мова» «Іноземна мова» (англійська);

4 клас – «Українська мова», «Літературне читання» «Російська мова» «Іноземна мова» (англійська).

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Варіативна складова навчальних планів для 2-4 класів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової,
- запровадження факультативів, курсів за вибором,
- індивідуальні заняття та консультації,
- запровадження резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу освіти на 2018-2019 н.р. (розділ IV).

IV. Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти, визначені відповідним Державним стандартом загальної початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма формує у здобувачів освіти такі *ключові компетентності*:

- 1) вільне володіння державною мовою;
- 2) здатність спілкуватися іноземними мовами;
- 3) математична компетентність;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо);

- 6) екологічна компетентність;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність;
- 8) навчання впродовж життя;
- 9) громадянські та соціальні компетентності;
- 10) культурна компетентність;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність

- а також, *наскрізні уміння*: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Розділ II

Освітня програма ЗЗОШ № 92 II ступеня

I. Загальні положення

Базова освіта – це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеню (базова освіта) розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту»,
- постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»,
- наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня".

Мета базової загальної середньої освіти — розвиток і соціалізація особистості учнів, формування їхньої національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів.

З урахуванням освітніх запитів учнів, батьківської громадськості; кадрового, матеріально - технічного та науково-методичного забезпечення та з метою створення умов для продовження якісного навчання дітей у школі III ступеню заклад організує:

- вивчення мови національної меншини (російської) протягом навчання в школі II ступеню;
- вивчення курсів за вибором (учень може обирає із переліку запропонованого школою);
- факультативні заняття (учень може обирає із переліку запропонованого школою);
- додаткові індивідуальні та групові заняття.

Для реалізації вищезазначеної мети освітній заклад має відповідну кадрову, методичну та матеріально-технічну бази.

II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

III. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х

класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (розділ IV), складеному відповідно до таблиці 2 Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня". Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

Таблиця 2

до Типової освітньої програми

Навчальний план

закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою корінного народу,
національної меншини****

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	2	2	2	2
	Мова корінного народу, національної меншини	3	3,5	2,5	2	2
	Інтегрований курс «Література» (корінного народу, національної меншини та зарубіжна)	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична	Основи здоров'я	1	1	1	1	1

культура	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		26,5+3	29+3	29,5+3	29,5+3	31+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0,5	1	1	2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для кожного предмета.

У школі II ступеню може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативних вимог.

III. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення

Мовно-літературна галузь у навчальних планах реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Іноземна мова» (англійська), «Російська мова», «Зарубіжна література».

Освітня галузь «Суспільствознавство» з урахуванням вікових особливостей учнів реалізується через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

5 – клас навчальний предмет «Вступ до історії»;

6 клас – «Інтегрований курс: Історія України. Всесвітня історія»;

7, 8 клас – навчальні предмети «Історія України», «Всесвітня історія»;

9 клас - навчальні предмети: «Правознавство», «Історія України», «Всесвітня історія».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі навчальні предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» в 5, 6, 7 класах та через інтегрований курс «Мистецтво» в 8, 9 класах.

Математична освітня галузь реалізується в 5, 6 класах через предмет – «Математика», в 7 – 9 класах через навчальні предмети алгебра та геометрія.

Освітня галузь «Природознавство» з урахуванням вікових особливостей учнів реалізується через навчальний предмет «Природознавство» в 5 класі, через навчальні предмети «Біологія», «Географія» в 6, 7, 8, 9 класах, , через навчальні предмети «Фізика», «Хімія» в 7, 8, 9 класах.

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальні предмети «Технології» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» через навчальні предмети «Фізична культура» та «Основи здоров'я».

Вивчення регіональних курсів «Історія рідного краю», «Екологія рідного краю» в 11-му класі буде забезпечено шляхом засвоєння учнями змісту навчального матеріалу регіональних курсів у ході викладання базових предметів («Історія рідного краю» - в курсі «Історія України», «Екологія рідного краю» - в курсах "Біологія", "Екологія" під час вивчення на уроках місцевого матеріалу).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень та варіативної складової окреслено у навчальних планах освітнього закладу (Розділ IV).

Предмети, на які виділено не цілу кількість годин, викладаються протягом всього навчального року рівномірно.

IV. Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти, визначені відповідним Державним стандартом закладів загальної середньої освіти II ступеня.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках базової загальної освіти. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня формує у здобувачів освіти такі *ключові компетентності*:

- 1) Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами.
- 2) Спілкування іноземними мовами.
- 3) Математична компетентність.
- 4) Компетентності у галузі природничих наук.
- 5) Інформаційно-цифрова компетентність.
- 6) Уміння вчитися впродовж життя.
- 7) Ініціативність і підприємливість.
- 8) Соціальна і громадянська компетентності.
- 9) Обізнаність і самовираження у сфері культури.
- 10) Екологічна грамотність і здорове життя.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту

окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

V. Форми організації освітнього процесу

Основною формою організації освітнього процесу у закладі є урок, як форма організації освітнього процесу, при якій педагог протягом точно встановленого часу керує колективною пізнавальною та іншою діяльністю постійної групи учнів з урахуванням особливостей кожного з них, використовуючи види, засоби і методи роботи, що створюють сприятливі умови для того, щоби всі учнів опановували основи досліджуваного предмета безпосередньо у процесі навчання, а також для виховання пізнавальних здібностей та духовних сил школярів, формування ключових компетентностей. Вимоги до уроку, як основної форми організації освітнього процесу у закладі, наступні:

- використання новітніх досягнень науки, передової педагогічної практики, побудова уроків на основі закономірностей освітнього процесу;
- реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил;
- забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їх інтересів, нахилів, потреб;
- установлення усвідомлюваних учнями міжпредметних зв'язків;
- зв'язок з раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів;
- мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості;
- логічність та емоційність усіх етапів освітнього процесу;
- ефективне використання педагогічних засобів;
- зв'язок з життям, педагогічною діяльністю, особистим досвідом учнів;
- формування ключових компетентностей;
- ретельна діагностика, прогнозування, проектування і планування кожного уроку.

У залежності від дидактичних цілей і ланок освітнього процесу, реалізованих на уроці, у закладі використовуються наступні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та /або оцінювання досягнення компетентностей
- корекції основних компетентностей
- комбінований урок.

VII. Перелік навчальних програм

Програми інваріативної та варіативної частини представлені у розділі V «Програмне забезпечення до освітньої програми Запорізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 92 Запорізької міської ради Запорізької області».

Розділ III

Освітня програма

ЗЗОШ № 92 III ступеня

I. Загальні положення

Профільна освіта – це третій рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти III ступеня (профільна освіта) розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту»,
- постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», яка чинна до 1 вересня 2026 року для здобувачів, що навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», яка чинна до 1 вересня 2019 року для здобувачів, що навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти;
- наказу МОН України від 20.04.2018 № 406 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня";
- наказу МОН України від 20.04.2018 № 408 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня".

Профільне навчання – вид диференційованого навчання, який передбачає врахування освітніх потреб, нахилів і здібностей учнів і створення умов для навчання старшокласників відповідно до їхнього професійного самовизначення, що забезпечується за рахунок змін у цілях, змісті, структурі та організації навчального процесу.

Мета профільного навчання – забезпечення можливостей для рівного доступу учнівської молоді до здобуття загальноосвітньої профільної та початкової допрофесійної підготовки, неперервної освіти впродовж усього життя, виховання особистості, здатної до самореалізації, професійного зростання й мобільності в умовах реформування сучасного суспільства.

Профільне навчання спрямоване на набуття старшокласниками навичок самостійної науково-практичної, дослідницько-пошукової діяльності, на розвиток їхніх інтелектуальних, психічних, творчих, моральних, фізичних, соціальних якостей, на прагнення до саморозвитку та самоосвіти.

З урахуванням освітніх запитів учнів, батьківської громадськості, кадрового, матеріально - технічного та методичного забезпечення та з метою створення умов для продовження якісного навчання дітей у школі III ступеню заклад організує:

- навчання за біолого-географічним профілем (10 клас), економічним профілем (11 клас).
- викладання інформатики та технології за рахунок годин, передбачених на вивчення вибірково—обов’язкових предметів;
- вибір учнями курсів за вибором та факультативів зі списку, що пропонує школа;

- додаткові індивідуальні та групові заняття з предметів.

Навчання в 10 класі організовано відповідно до таблиці 2 Типової освітньої програми закладу загальної середньої освіти III ступеня затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408.

У 11 класі закладу забезпечено навчання відповідно до вимог Державного стандарту профільної середньої освіти 2004 року, який є чинним до 1 вересня 2019 року. Навчання в 11 класі організовано відповідно до таблиці 16 Типової освітньої програми закладу загальної середньої освіти III ступеня затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 406. З метою якісної підготовки одинадцятикласників до ДПА у формі ЗНО з української мови та літератури зменшено кількість годин інваріативної частини з алгебри (до 2 годин) і надані факультативні курси у варіативній частині «Орфографічний практикум» та «Практикум з синтаксису української мови».

Для реалізації вищезазначеної мети освітній заклад має відповідну кадрову, методичну та матеріально-технічну бази.

II. Вимоги до осіб,

які можуть розпочати навчання за програмою

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

III. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах, наведених у додатку 4 складеного відповідно до таблиць 2,3 Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня".

Таблиця 2
до Типової освітньої програми
(наказ МОН України від
20.04.2018 № 408)

Навчальний план
для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети ¹	27 (29)	26 (28)
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Мова і література корінного народу, національної меншини	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура ⁴	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8 (6)	9 (7)
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Таблиця 16

до Типової освітньої програми

Навчальний план

закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини (філологічний та технологічний профілі)***

Предмети	Кількість годин на тиждень у 11 класі	
	Філологічний профіль	Технологічний профіль
Українська мова	2	1
Українська література	2	2
Мова корінного народу, національної меншини	4	1
Іноземна мова	3	3
Інтегрований курс «Література»	4	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта: економіка людина і світ	1	1
	0,5	0,5
Художня культура	0,5	0,5
Математика**	3	3

Астрономія	0,5	0,5
Біологія	1,5	1,5
Фізика	2	2
Хімія	1	1
Екологія	0,5	0,5
Технології	1	6
Креслення	-	2
Інформатика	1	1
Фізична культура *	2	2
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Разом	33,5	34,5
Додатковий час на поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів	4,5	3,5
Гранично допустиме навантаження на учня:	33	33
Всього (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для кожного предмета.

У школі III ступеню може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів.

III. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- предмети інваріантної складової, що вивчаються на рівні стандарту.
- предмети, які є базовими для профілю та вивчаються на академічному рівні:
 - для 11 класу географія (5 годин) та економіка (3 години),
 - для 10 класу географія (профільний рівень) (5 годин).

З метою задоволення запиту учнів старшої профільної школи на організацію індивідуальної та групової роботи з біології відведено додаткові години на вивчення спеціальних курсів за вибором та факультативів «Основи цитології», «Екологія людини», «Фізіологія людини». (розділ IV).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Предмети, на які виділено не цілу кількість годин, викладаються протягом всього навчального року рівномірно.

IV. Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти, визначені відповідним Державним стандартом

закладів загальної середньої освіти III ступеня.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках профільної середньої освіти. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти III ступеня формує у здобувачів освіти наступні *ключові компетентності*:

- 1) Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами.
- 2) Спілкування іноземними мовами.
- 3) Математична компетентність.
- 4) Компетентності у галузі природничих наук.
- 5) Інформаційно-цифрова компетентність.
- 6) Уміння вчитися впродовж життя.
- 7) Ініціативність і підприємливість.
- 8) Соціальна і громадянська компетентності.
- 9) Обізнаність і самовираження у сфері культури.
- 10) Екологічна грамотність і здорове життя.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

V. Форми організації освітнього процесу

Основною формою організації освітнього процесу у закладі є урок, як форма організації освітнього процесу, при якій педагог протягом точно встановленого часу керує колективною пізнавальною та іншою діяльністю постійної групи учнів з урахуванням особливостей кожного з них, використовуючи види, засоби і методи роботи, що створюють сприятливі умови для того, щоби всі учнів опановували основи досліджуваного предмета безпосередньо у процесі навчання, а також для виховання пізнавальних здібностей та духовних сил школярів, формування ключових компетентностей.

Вимоги до уроку, як основної форми організації освітнього процесу у закладі, наступні:

- використання новітніх досягнень науки, передової педагогічної практики, побудова уроків на основі закономірностей освітнього процесу;
- реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил;
- забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їх інтересів, нахилів, потреб;
- установа усвідомлюваних учнями міжпредметних зв'язків;
- зв'язок з раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів;
- мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості;
- логічність та емоційність усіх етапів освітнього процесу;
- ефективне використання педагогічних засобів;
- зв'язок з життям, педагогічною діяльністю, особистим досвідом учнів;
- формування ключових компетентностей;
- ретельна діагностика, прогнозування, проектування і планування кожного уроку.

У залежності від дидактичних цілей і ланок освітнього процесу, реалізованих на уроці, у закладі використовуються наступні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та /або оцінювання досягнення компетентностей
- корекції основних компетентностей
- комбінований урок

VII. Навчальні програми предметів,

що вивчаються за інваріантними і варіативними складниками

Програми інваріативної та варіативної частини представлені у розділі V «Програмне забезпечення до освітньої програми Запорізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 92 Запорізької міської ради Запорізької області».